

Wetenschap en techniek minder populair in onderwijs

Ook in derde graad aso zijn wetenschappen, techniek, technologie en wiskunde op hun retour

Een almaar kleiner deel van de Vlaamse 16- en 17-jarigen kiest voor richtingen waar wetenschappen, techniek, technologie en wiskunde centraal staan, de STEM-richtingen. Dat blijkt uit dataonderzoek van De Tijd op basis van de inschrijvingscijfers van het schooljaar 2022-2023 en de Onderwijskiezer.

Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) omvat een waaier aan richtingen, van computertechnieken, biotechnische wetenschappen over metselaar tot land- en tuinbouwtechnieken. Dit schooljaar zakt het aandeel derdegraadsleerlingen in STEM-richtingen naar 42 procent, het laagste cijfer sinds 2011-2012.

Met bijna 65.000 neemt het absolute aantal leerlingen in STEM-richtingen toe, maar tegenover alle vijfde- en zesdejaars in Vlaanderen wordt de groep kleiner. Het aandeel STEM-leerlingen was sinds 2016 vrij stabiel. De jongste twee schooljaren gaat de curve echter duidelijk naar beneden.

Vlaanderen heeft meer en meer nood aan jongeren met een neus voor STEM. Die profielen zijn cruciaal voor de energieomslag, de uitrol van de digitalisering en artificiële intelligentie en voor het vasthouden van een kenniseconomie. Technisch geschoold personeel vinden wordt moeilijker voor werkgevers. De top tien van knelpuntberoepen bestaat voor de helft uit technische functies: van technicus industriële installaties over werfleider tot onderhoudsmecanici.

Opvallend is de dalende interesse voor STEM-richtingen in de derde graad van het algemeen secundair onderwijs (aso). De stijgende trend tot de topjaren 2017-2018, toen meer dan 55 procent voor STEM koos, is gekeerd. Terwijl het aantal leerlingen in die richtingen stijgt, is hun aandeel in het aso gedaald naar zowat 53 procent.

Toch zit de grootste uitdaging in het technisch (tso) en het beroepsonderwijs (bso). In het tso volgt minder dan 40 procent in de derde graad een STEM-richting, in het bso is dat een derde. Het technisch en beroepsonderwijs zijn goed voor bijna 60 procent van de leerlingen in Vlaanderen.

Vooraf bouwgerelateerde opleidingen zoals bouw en hout krimpen, al daalt ook de interesse voor mechanica-elektriciteit in het technisch onderwijs. Opmerkelijk is dat vooral de nicherichtingen in het technisch en beroepsonderwijs binnen de STEM-catalogus minder leerlingen tellen, zoals lasser en koetswerkhersteller.

Richtingen die het wel beter doen: humane wetenschappen in het aso, sociale en technische wetenschappen en handel in het tso, kantoor in het beroepsonderwijs en opleidingen in het kunstsecundair onderwijs. Tegenover de voorbije tien jaar zijn die dit schooljaar een stuk meer in trek.

De dalende populariteit van STEM-richtingen kan de positie van Vlaanderen in internationale peilingen verder laten zakken. In het internationaal vergelijkend PISA-onderzoek taant de ster van de Vlaamse 15-jarigen voor wiskunde in sneltempo. Een kwart van de leerlingen uit het tweede jaar van het secundair onderwijs mist de absolute basis voor wiskunde, blijkt ook uit Vlaamse peilingen. De leerlingen slagen er niet in de omtrek en oppervlakte van een rechthoek te berekenen, of kunnen niet inschatten of een rekening aan de kassa van een winkel klopt. P5

[Olaf Verhaeghe, Thomas Segers en Sarah Lamote](#)